

VERRASSINGEN ONDER HET KANTJE

Strak tegen de stenen van je grondels, vis je wat dieper, voor de stenen oever op de zandbodem, dan maak je ook kans op winde, blankvoorn, roofblei en snoekbaars.

Dol enthousiast vertelt hij over dit roofzuchtige monster. "Gisteravond had ik er wel vijftenzestig in amper drie uurtjes. En ze knallen erop man, dat geloof je niet!" Nou zijn we natuurlijk gek op roofzuchtige exoten, maar als we het over vissen van amper 10 centimeter hebben, hebben we toch onze bedenkingen. Tijd om de proef op de som te nemen en met grondelgrootmeester Pieter Beelen op pad te gaan.

TEKST EN FOTOGRAFIE
JUUL STEYN

Tergend langzaam kruipt een binnen-vaartschip tegen de harde stroming van de IJssel in richting Arnhem. Het kribvak wordt half leeg getrokken en loopt dan weer met veel kabaal vol. Deze woestenijs staat in schril contrast met de fragiele matchhengel en het korte vaste hengeltje waarmee Pieter richting de oever loopt. Het plan van aanpak is te simpel voor woorden: de 1-grams dobber schuif je tot zo'n halve meter boven de haak, een fikse loodhagel halverwege en dan drie grote maden op de haak, maatje 12. Jazeker, twa-luf. Zeg maar een forse brasemhaak. Voor een visje van amper een wijsvinger groot.

NIEUWE NIEUWKOMER

Nu hebben we de afgelopen 10 jaar natuurlijk al flink

Een vaste stok van drie meter werkt al prima, maar met een matchhengel voorzien van een centrepin reel kun je langere driften langs de oever maken.

VOOR MEER TIPS & TRUCS GA JE NAAR WWW.HETVISBLAD.NL/WITVISSEN

De komst van de Kesslers grondel staat niet op zichzelf. Op de volgende pagina geeft Pieter Beelen, die zich actief bezighoudt met Vangstenregistratie.nl, je een overzicht van andere grondels die steeds vaker aan de hengel gevangen worden. Hieronder gaat Pieter in op een aantal logische vragen die de opkomst van deze vissen met zich meebrengen.

Mogen we spreken van een invasie als het gaat om de Kesslers grondel?
"Wat mij betreft wel, al zal het waarschijnlijk minder verstrekende gevolgen hebben dan toen de Duitsers Nederland binnenvielen. Hiermee wil ik zeggen dat deze vissen een heel beperkt leefgebied hebben en zich niet over het hele water verspreiden zoals bijvoorbeeld

de Amerikaanse rivierkreeft en de wolhandkrab."

Wat is het meest voor de hand liggende scenario als het gaat om verdere verspreiding en de invloed op andere vissoorten?

"De Kesslers grondel zit precies in het leefgebied van de rivierdonderpad: dicht bij de oever, tussen

de stenen. Ik neem aan dat je de Kesslers grondel binnen zeer korte tijd – hooguit enkele jaren – op alle rivieren veelvuldig in deze habitat vindt. Dat gaat hoogstwaarschijnlijk ten koste van de rivierdonderpad."

Alleen van de donderpad?

"Nou, het kan zijn dat het visje zich in het voorjaar ook tegoeed doet aan kuit en broed van andere vissen. Maar dan waarschijnlijk alleen als dit precies in zijn habitat wordt afgezet. Aangezien de meeste vissoorten niet in de stroming en tussen de stenen paaien verwacht ik niet dat deze grondel grote veranderingen in de visstand tot gevolg zal hebben."

Voor de sportvisser is er dus niks aan de hand?

"Nogmaals, ik denk van niet. Maar alleen de praktijk kan uitwijzen wat er precies gaat gebeuren."

wat nieuwe vissen in de hengelsportbladen mogen verwelkomen. De populairste zijn de roofblei, meerval en de barbeel die stuk voor stuk van de verbeterde waterkwaliteit profiteren. Bovendien zijn het uitdagende, grote en sterke vissen die al snel veel fanatiekelingen achter zich aan kregen. Ook de vis waar we het vandaag op voorzien hebben, de Kesslers grondel, is een nieuwkomer. Sterker nog:

de eerste vangstmelding werd pas in 2007 gedaan. Op zich al fascinerend, maar nog interessanter is dat ook dit minuscule beestje een uitdaging zou vormen voor de sportvisser. Ik moet het nog zien en volg Pieter met behoorlijke scepsis als hij z'n twee hengels optuigt.

TUSSEN DE STENEN

De eerste poging met de vaste stok - althans, de eerste twee topdelen - vindt plaats in de oksel van de krib. En geloof het of niet, de dobber wandelt nog geen tien seconden met de stroming mee langs de stenen oever of hij schiet al weg. Mis!

Pieter vangt in een uurtje tijd 25 Kesslers grondels in één en hetzelfde kribvak van de IJssel bij Velp.

Met een soepele achterwaartse beweging dropt Pieter het aas weer 1,5 meter voor z'n voeten. En weer knalt het dobbertje weg, maar nu is het wel raak. Inderdaad: gelijk een Kesslers grondel. "En een dikke, deze is ruim 11 centimeter", roept hij uit. Maak me gek Pieter, maak me gek!
Om een lang verhaal kort te maken: Pieter maakt me inderdaad gek door binnen een uur maar liefst 25 van deze gekke beestjes te vangen. "Ik zei het je toch, en het maakt amper iets uit waar je gaat zitten. Zolang je het aas maar vlak langs de stenen trekt, schieten ze vanuit hun hinderlaag richting het aas. Voor mij is het de op dit moment de meest trefzekere manier om snel veel actie te hebben. Het formaat stelt natuurlijk geen drol voor, maar de aantallen en harde aanbeten maken veel goed. Ik vind het een leuke aanvulling op de bestaande visserij en denk dat wedstrijdvisser er bij moeilijke omstandigheden zeker hun voordeel mee kunnen doen om van de nul af te komen.

ANDERE VISSOORTEN

Het begint te jeuken en ik neem de vaste stok even van mijn gids over. "Dan kan ik mooi even met de matchhengel wat langere driften maken en wat andere vissoorten pakken." Terwijl Pieter zijn stickfloat (zo'n mooie Engelse stroomdobber) iets verder uit de oever stroomafwaarts laat drijven vang ook ik de ene na de andere Kessler. En ik heb er lol in! Op de matchhengel zit

Elke grondel kenmerkt zich door deze zuignap onder aan de buik. Hiermee kunnen ze zich ook in harde stroming op de bodem handhaven.

geen werpmolen maar een zogenaamde centrepin reel die waanzinnig gelijkmatig lijn afgeeft als de stroming daarom vraagt. Ook al zo'n mooie Engelse vinding. Door om de paar minuten wat maden vlak achter de rotsblokken in het water te werpen, maakt hij een voerspoor waar vis op af moet komen. Ook dit werkt prima en bij de tweede drift duikt de stickfloat onder water met een alver als gevolg. Het komende uur volgen er meerdere blankvoortjes, kleine windes, roofbleitjes en nog twee Kesslers. Allemaal klein van stuk, maar wel erg leuk om te vangen.

EYE OPENER

Het eindoordeel over deze mogelijk jongste nieuwkomer in onze rivieren – waarschijnlijk hier gekomen via ballastwater (zie kader) – is ondanks het uiterst geringe formaat toch positief. Het is een leuk beestje dat zich makkelijk laat vangen met simpel materiaal. Het zou in dat opzicht wel eens de ideale vis kunnen zijn voor beginnende hengelaars in het rivierengebied. Natuurlijk moeten we nog afwachten wat de ecologische gevolgen zijn van de grondel, maar vast staat dat we er een nieuwe sportvis bij hebben, hoe bescheiden van formaat ook.

VAN MARMER TOT ZWARTBEKGRONDEL

Naast de Kesslers grondel worden er de afgelopen jaren ook steeds meer andere grondels gevangen. Hieronder een overzicht van de verschillende soorten die je inmiddels in Nederland aan de haak kunt slaan. Wat al deze grondels gemeen hebben is dat ze niet inheems zijn, enkel op de bodem vertoeven en een zuignap onder de buik hebben.

De Marmorgrondel dankt zijn naam aan de fraaie tekening. Is te herkennen aan de twee uitstekende neusbuizen boven z'n bek(je). Wat het huidige verspreidingsgebied van de marmorgrondel is, is nog niet echt duidelijk. Mocht je daarom een marmor- of andere grondel vangen, meld het dan even via www.vangstenregistratie.nl.

De hoofdrolspeler uit dit artikel is de Kesslers grondel, vernoemd naar de bioloog die het beestje in Duitsland ontdekte. Deze vis is net als de zwartbekgrondel bezig met een snelle opmars in de grote rivieren en wordt makkelijk verward met de rivierdonderpad (deze heeft geen zuignap).

De Pontische stroomgrondel is de jongste ontdekking in onze wateren. In augustus dit jaar werd de eerste hengelvangst van dit mooie beestje gedaan, en wel op de Waal. Ook deze vis is niet inheems en is waarschijnlijk afkomstig uit het Donagebied en hier terechtgekomen met ballastwater van binnenvaartschepen.

Tot slot de zwartbekgrondel die zich de afgelopen jaren zeer algemeen in Nederland heeft verspreid. Het lijkt erop dat dit visje zich vanuit het brakwatergebied in Zuidwest Nederland richting het oosten verbreidt. Is makkelijk te onderscheiden door de zwarte stip op de eerste rugvin.

EXTRA TIPS VAN PIETER BEELEN

Blijf bij de les en sla direct aan zodra de dobber wegschiet. Zo voorkom je dat de vis het aas kan slikken.

Laat de dobber met het water mee voeren en trek deze dan weer tegen de stroming in. Daar reageert de grondel vaak heel agressief op.

Neem zo weinig mogelijk mee. Een doosje met wat klein materiaal, een ont-haker en wat maden is genoeg. Zo ben je mobiel en kun je veel meters maken.

Na een drift van circa 10 meter schiet de stickfloat weg met deze alver als resultaat.

PIETERS GRONDELMONTAGES VOOR STROMEND WATER

